

ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО

Науковий
журнал

Журнал заснований
у 2004 році з ініціативи
генерал-лейтенанта міліції
ВІТАЛІЯ ФЕДОРОВИЧА
ЗАХАРОВА, заслуженого
діяча науки і техніки
України, кандидата
юридичних наук, професора

Свідцтво про державну
реєстрацію – серія КВ
№ 11724-595 ПР
від 12.09.2006

Офіційний сайт:
www.pravoisuspilstvo.org.ua

Виходить 6 разів на рік

Адреса редакції:
вул. Єрмолової 35а,
49033, м. Дніпро, Україна.
Тел +38 (056) 767-35-24

ISSN 2078-3736

У номері

*РОЗБУДОВА ДЕРЖАВИ І ПРАВА:
ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ*

ЦИВІЛІСТИКА

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

*АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС,
ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО*

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

*ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА,
КРИМІНОЛОГІЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА*

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛІСТИКА

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

2
2023

Том 2

Науковий журнал. Заснований у 2004 році. Засновники: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», Фонд юридичної науки Академіка права В.В. Сташиса, Національна академія внутрішніх справ. Видавець – ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет». На підставі Наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі юридичних наук (081 – Право, 293 – Міжнародне право, 262 – Правоохоронна діяльність).

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази **Index Copernicus International** (Республіка Польща)

Головний редактор М.В. Корнієнко

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію автора

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів

Зміни до тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Ухвалено до друку та поширення через мережу Internet Вченою радою Дніпровського гуманітарного університету (протокол № 8 від 27.04.2023)

Алфьорова Т.М. – кандидат юридичних наук, доцент;
Бандурка О.М. – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України;
Батюк О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, член-кореспондент Національної академії наук вищої освіти України;
Бігняк О.В. – доктор юридичних наук, професор;
Грабовська Сабіна – доктор хабілітований (Жешув, Польща);
Ємець Л.О. – доктор юридичних наук, професор;
Калюжний Р.А. – доктор юридичних наук, професор;
Кириченко О.В. – доктор юридичних наук, професор;
Кириченко Ю.В. – доктор юридичних наук, доцент;
Козін С.М. – кандидат юридичних наук;
Корнута Л.М. – кандидат юридичних наук, доцент;
Легка О.В. – доктор юридичних наук, професор;
Лежнєва Т.М. – кандидат юридичних наук, доцент;
Монаснко А.О. – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Мурзановська А.В. – кандидат юридичних наук;
Негодченко В.О. – доктор юридичних наук, професор;
Пеньков С.В. – доктор юридичних наук;
Петруненко Я.В. – кандидат юридичних наук, доцент;
Самойленко О.С. – кандидат юридичних наук;
Скок О.С. – кандидат юридичних наук, доцент;
Торяник В.М. – доктор політичних наук, професор;
Чернєй В.В. – доктор юридичних наук, професор;
Черноп'ятов С.В. – кандидат юридичних наук;
Чиркін А.С. – кандидат юридичних наук, доцент;
Шамара О.В. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.

ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

БУРКА А. В.,
докторка філософії,
доцентка кафедри приватного права
(Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича)

УДК 349.2

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.19>**ДОПОМОГА ПО ЧАСТКОВОМУ БЕЗРОБІТТЮ:
ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ**

У статті наголошено на тому, що пандемія та повномасштабне вторгнення Росії на територію України докорінно змінили ситуацію із частковим безробіттям, спричинивши його стрімкий розвиток, а отже і збільшення видатків на фінансування допомоги по частковому безробіттю. Або іншими словами, скорочення обсягів виробництва, а відповідно і кількості робочих годин працівників нині прямо пропорційне зростанню рівню часткового безробіття.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану» та збільшення кількості осіб частково безробітних зумовили необхідність у проведенні порівняльно-правового аналізу змін щодо умов, порядку, розміру та строків виплати допомоги по частковому безробіттю.

Авторкою статті здійснено порівняння: 1) окремих положень Закону України «Про зайнятість населення» в редакції від 30 квітня 2022 року та в редакції від 29 січня 2023 року (після внесення змін); положень постанов Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 702 та від 3 лютого 2021 року № 74. За результатами дослідження визначено, які норми є абсолютно новими, які були частково змінені чи уточнені, а які скасовані. У статті проведено оцінку змін на предмет їх ефективності, спрямованості, та зроблено висновок, що нова редакція статті 47 Закону України «Про зайнятість населення» та постанова Кабінету Міністрів України № 702 містять чітке розмежування норм матеріального та процедурного характеру, а це в свою чергу свідчить про вищий рівень конкретизації і структурованості законодавства. Внесення змін до визначень «часткового безробіття» та «допомоги по частковому безробіттю», а саме їх уточнення, також заслуговують на позитивну оцінку, як і перегляд критеріїв надання допомоги. Проте встановлення максимального розміру допомоги та внесення змін щодо тривалості її виплати аж ніяк не відповідають інтересам частково безробітних, а спрямовані виключно на економію коштів.

Ключові слова: безробіття, часткове безробіття, допомога, соціальне забезпечення, працівник, втрата заробітку.

Burka A. V. Partial unemployment benefit: a comparative legal analysis

The article emphasizes that the pandemic and the full-scale invasion of Russia into the territory of Ukraine fundamentally changed the situation with partial unemployment, causing its rapid development and, therefore, an increase in

the costs of financing partial unemployment benefits. In other words, the reduction of production volumes and, accordingly, the number of employees' working hours is now directly proportional to the increase in partial unemployment level.

The adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding the Functioning of Employment and Mandatory State Social Insurance in Case of Unemployment During Martial Law" and the increase in the number of partially unemployed persons made it necessary to conduct a comparative legal analysis of changes in conditions, procedures, amount and terms of payment of partial unemployment benefits.

The author of the article compared: 1) certain provisions of the Law of Ukraine "On Population Employment" in the version dated April 30, 2022, and in the version dated January 29, 2023 (after amendments); provisions of the Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution No. 702 of June 21, 2022, and No. 74 of February 3, 2021. The study results determined which norms were completely new, which were partially changed or clarified, and which were canceled. The article evaluates the changes in terms of their effectiveness and direction. It concludes that the new version of Article 47 of the Law of Ukraine "On Employment of the Population" and Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 702 contains a clear distinction between material and procedural norms, which in turn proves a higher level of specification and structuring of legislation. Amendments to the definitions of "partial unemployment" and "partial unemployment benefits," namely their clarification, also deserve a positive assessment as well as the revision of the criteria for granting benefits. However, the establishment of the maximum amount of assistance and the introduction of changes regarding the duration of its payment does not correspond to the interests of the partially unemployed but are aimed exclusively at saving money.

Key words: *unemployment, partial unemployment, assistance, social security, employee, loss of earnings.*

Вступ. Якщо про безробіття, його причини, наслідки, шляхи подолання та соціальне забезпечення безробітних в Україні говорять чимало, як на місцевому, державному та міжнародному рівнях, а особливо після початку повномасштабного вторгнення Росії, то питання часткового безробіття та соціального забезпечення осіб, які зазнали відповідного соціального ризику, завжди розглядалося дотично чи в поодиноких випадках.

Така ситуація насамперед зумовлена тим, що офіційно протягом 2016–2019 років Державною службою зайнятості України було зафіксовано лише 2762 працівників, яким виплачувалася допомога по частковому безробіттю загальною сумою 9,1 млн. грн., так як масових простоїв не траплялося. Докорінно змінила ситуацію пандемія, а згодом і війна. У рамках заходів підтримки підприємців (після впровадження по всій території України карантинних обмежень) було розширено коло отримувачів допомоги по частковому безробіттю на період карантину.

Станом на 27 липня 2020 року до центрів зайнятості роботодавцями було подано понад 208 тис. пакетів документів, 182 тис. з яких надійшли від самозайнятих осіб [1]. Загалом на виплати такої допомоги суб'єктам малого та середнього підприємництва Урядом було виділено приблизно 4,7 млрд грн [2].

Ще більше ситуація ускладнилася з початком повномасштабної війни в Україні. Станом на січень 2023 року, за оцінкою Київської школи економіки, прямих збитків зазнали щонайменше 109 великих і середніх підприємств різних форм власності, а загальна сума збитків оцінюється в 13 млрд. доларів [3]. На початок листопада 2022 року, повністю припинили свою діяльність 12,4% малих та 8% мікропідприємств; майже зупинили роботу – 24,6% та 22,5%; працювали частково – 33,2% та 31,9% підприємств відповідно. Тобто лише близько 40% малих та мікропідприємств працюють на повну потужність [4]. За таких умов, одними з найпоширеніших заходів щодо оптимізації витрат роботодавців стали: 1) пере-

ведення працівників на 0,5 ставки; 2) скорочення кількості робочих годин; 3) оформлення відпустки без збереження заробітної плати [5]. Звідси випливає, що скорочення обсягів виробництва, а відповідно і кількості робочих годин працівників, прямо пропорційне зростанню рівню часткового безробіття. Щоправда, будь-які офіційні дані щодо кількості частково безробітних чи загальної суми витрат на допомогу по частковому безробіттю, яка була виплачена протягом 2022 року, чи яка закладена на 2023 рік – відсутні. У постанові КМУ від 31 січня 2023 року № 85 «Про затвердження бюджету Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на 2023 рік» [6] зазначено лише загальні витрати на допомогу з безробіття та сприяння зайнятості – 11,8 мільярдів гривень (що на понад 5 мільярдів гривень менше ніж у 2022 році), без визначення конкретної частки витрат на допомогу по частковому безробіттю.

Варто зазначити, що питання часткового безробіття та допомоги по частковому безробіттю не було предметом детальних правових досліджень, а розглядалися лише в межах правового регулювання зайнятості населення, безробіття чи як один із інструментів підтримки платоспроможності населення в період дії карантинних обмежень, такими науковцями як: О.А. Білик, В.М. Венедиктова, Д.А. Довбенюк, О.О. Коваль, П.Д. Пилипенко, В.Л. Стрепко, Р.І. Шабанова П.М. Ярошенко тощо.

Виходячи з того, що у 2022 році було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану» [7] та збільшення кількості осіб частково безробітних внаслідок збройної агресії, існує необхідність здійснити порівняльно-правовий аналіз змін щодо умов, порядку, розміру та строків виплати допомоги по частковому безробіттю.

Постановка завдання. Метою статті є порівняльно-правовий аналіз та оцінка змін внесених до порядку надання допомоги по частковому безробіттю.

Результати дослідження. Відповідно до пункту 24 статті 1 Закону України «Про зайнятість населення» (далі Закон) часткове безробіття – «вимушене тимчасове скорочення передбаченої законодавством тривалості робочого часу у зв’язку із зупиненням (скороченням) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину без припинення трудових відносин». В свою чергу допомога по частковому безробіттю – «це вид державної підтримки застрахованих осіб (працівників та фізичних осіб –підприємців) у разі втрати ними частини заробітної плати (доходу) у зв’язку із зупиненням (скороченням) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину» (ч. 1 статті 47 Закону «Про зайнятість населення» [8] та аб. 3 п. 2 Порядку надання допомоги по частковому безробіттю від 21 червня 2022 року [9]).

Якщо порівнювати визначення «часткового безробіття» та «допомоги по частковому безробіттю», які існували до внесення змін Законом України від 21 квітня 2022 року № 2220-IX [10], то доцільно зауважити, що їх зміст було доповнено додатковими причинами виникнення такого виду безробіття, такими як: «введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину».

У пункті 6 постанови КМУ «Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю» від 21 червня 2022 р. № 702, яка набрала чинності 24 червня 2022 року (далі Постанова) визначені критерії для надання допомоги по частковому безробіттю. За результатами порівняння цих критеріїв із раніше чинними, можна констатувати наступне: 1) така умова як «зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) охопило не менш як 20 відсотків чисельності працівників роботодавця, в яких рівень скорочення тривалості робочого часу та заробітної плати становить 30 і більше відсотків на місяць» –залишилася незмінною; 2) низка критеріїв, які раніше бралися до уваги (до внесення змін), станом на сьогодні відсутні, мова йде про такі умови як: а) зупинення

має невідворотний та тимчасовий характер; б) триває не менше трьох місяців і не перевищує шести місяців; в) не залежить від працівників та роботодавця; 3) Постановою визначено нові критерії: а) «відсутність у роботодавця або фізичної особи – підприємця заборгованості із виплати заробітної плати та/або сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, та/або сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування протягом шести місяців, що передують місяцю зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг)»; б) «сплата роботодавцем за кожного працівника або фізичною особою – підприємцем, яка є застрахованою особою, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування протягом останніх шести місяців, що передують місяцю, в якому почалося зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг)»; в) «роботодавець не є фондом соціального страхування» [9].

Одразу необхідно наголосити, що для отримання допомоги по частковому безробіттю, усі умови (критерії) визначені пунктом 6 Постанови мають бути дотримані одночасно. Причому, якщо внаслідок ведення воєнних дій відбулося скорочення обсягів виробництва, проте не відбулося зменшення розміру заробітної плати або таке зменшення становить 5–29%, то відсутні підстави для виплати допомоги.

Внесено зміни до переліку обставин, за наявності яких допомога не надається. У нині чинній редакції зазначено, що допомога по частковому безробіттю не надається у разі, якщо: 1) «протягом шести місяців, що передують місяцю зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг), у роботодавця, фізичної особи – підприємця наявна заборгованість з виплати заробітної плати та/або із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, та/або із сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»; 2) «роботодавець, фізична особа – підприємець перебуває у процесі припинення юридичної особи, припинення підприємницької діяльності, визнаний у встановленому порядку банкрутом або стосовно нього порушено справу про банкрутство, перебуває у процесі санації» [8]. До квітня 2022 року про такі обставини мова не йшла.

У частині 8 статті 47 Закону наголошується на тому, що «виплата допомоги по частковому безробіттю не здійснюється за період отримання працівником оплати простою, перебування у відпустці без збереження заробітної плати, призупинення трудових відносин». Окрім цього, станом на сьогодні встановлено перелік осіб, яким допомога по частковому безробіттю не надається. До них належать працівники органів державної влади, органів місцевого самоврядування або закладів, установ, організацій, створених ними у встановленому порядку, які повністю утримуються за рахунок державного чи місцевого бюджету [8]. Варто зазначити, що раніше такий перелік був відсутній.

Частиною 4 статті 47 Закону визначено, що право на допомогу у застрахованої особи виникає, якщо «за неї було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування протягом останніх шести місяців, що передують місяцю, в якому почалося зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг)» [8]. До внесення змін додатковою умовою отримання допомоги також було скорочення тривалості робочого часу працівника на 50 і більше відсотків на місяць [10].

Відбулися зміни і у визначенні розміру досліджуваного виду допомоги. У пункті 9 Постанови передбачено, що допомога по частковому безробіттю надається щомісяця пропорційно робочому часу працівника або фізичної особи – підприємця, який скорочено. Або іншими словами, розмір допомоги напряму залежить від кількості годин скороченого робочого часу.

Розрахунок розміру допомоги по частковому безробіттю здійснюється за встановленою формулою, яка на перший погляд є не дуже зрозумілою. Проведемо примірні розрахунки: якщо СРД – тарифна ставка (оклад) працівника або іншими словами середній дохід становить 8000 грн.; НРЧ – нормальна тривалість робочого часу за відповідний місяць становить 176 годин, а СРЧ – кількість годин скороченого робочого часу за відповідний

місяць – 70 годин, то для того, щоб визначити розмір допомоги по безробіттю необхідно СРД помножити на СРЧ та поділити на НРЧ. В нашому випадку виходить сума 3181, 81 грн. Під час розрахунку розміру допомоги важливо враховувати існуючі обмеження щодо її максимального розміру, а саме розмір допомоги по частковому безробіттю у розрахунку на одного працівника або фізичну особу – підприємця не може перевищувати 50 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом, тобто 3350 гривень станом на 2023 рік (6700 грн. x 50%). У тому випадку, якщо за результатами розрахунку сума допомоги виходить більша, а ніж 3350 гривень, то вона буде зменшена до максимального допустимих розмірів.

До внесення змін розмір допомоги також залежав від кількості скорочених годин працівника, проте «визначався із розрахунку двох третин тарифної ставки (окладу), встановленої працівникові відповідного розряду». Що ж стосується максимального розміру, то останній був відсутній [10].

Якщо порівнювати тривалість виплат, то, починаючи з квітня 2022 року, працівник може отримувати допомогу не більш як «180 календарних днів сумарно протягом 36 місяців з дня зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг)». Раніше виплата здійснювалася у межах строку зупинення (скорочення) виробництва, але «не більше 180 календарних днів протягом року». Здавалося б ніяких змін не відбулося, проте це не так. Якщо здійснити буквально тлумачення цих норм то виходить наступне: 1) працівник може отримувати допомогу по частковому безробіттю не більше як 180 календарних днів на протязі трьох років, тобто якщо на протязі першого року тривалість виплат становитиме 180 календарних днів, то в подальшому, наступні два роки допомога по частковому безробіттю не буде виплачуватися, навіть за наявності на це підстав; 2) до внесення змін працівник мав право на допомогу протягом 180 календарних днів у кожному році.

Висновки. Починаючи з 2020 року збільшується кількість осіб із статусом «частково безробітні». Цей процес був обумовлений наслідками пандемії, а з лютого 2022 року – повномасштабного російського вторгнення на територію нашої держави. Щоправда, будь-які офіційні статистичні дані щодо кількості частково безробітних чи обсягів фінансування на виплати допомог чомусь відсутні. Проте факти свідчать, що проблема все ж таки існує та набирає обертів.

Допомога по частковому безробіттю – це своєрідна компенсація втраченого доходу, яка надається на протязі чітко визначеного строку. На відмінно від допомоги по безробіттю, допомогу по частковому безробіттю отримують не безробітні, а наймані працівники або фізичні особи-підприємці, у яких відбулося зменшення доходів (заробітної плати) за чітко визначених обставин та умов.

Порівняльно-правовий аналіз законодавства дозволив встановити, що Законом № 2220-ІХ було змінено критерії надання допомоги по частковому безробіттю; визначено обставини, за наявності яких вона не надається; встановлено перелік осіб, які не можуть претендувати на такий вид підтримки; скасовано додаткову умову отримання допомоги, таку як «скорочення тривалості робочого часу працівника на 50 і більше відсотків на місяць»; визначено новий механізм розрахунку розміру допомоги та встановлено її максимальні межі; змінено положення щодо тривалості її виплати: фактично максимальна тривалість залишилася на рівні 180 календарних днів, проте нове формулювання норми «не більш як 180 календарних днів сумарно протягом 36 місяців» у порівнянні з раніше існуючим положенням фактично утричі скоротило термін виплати.

Якщо оцінювати проведені зміни на предмет їх ефективності та спрямованості, то можна стверджувати, що нова редакція статті 47 Закону України «Про зайнятість населення» та нова Постанова чітко розмежовують між собою норми матеріального та процедурного характеру, що сприяє конкретизації і структурованості законодавства, так як до внесення змін положення статті 47 Закону та постанови КМУ від 3 лютого 2021 р. № 74 «Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю» частково дублювалися, характеризувалися відсутністю логіки у порядку викладення правових положень.

Внесення змін до визначень «часткового безробіття» та «допомоги по частковому безробіттю», а саме їх уточнення, також заслуговують на позитивну оцінку, як і перегляд критеріїв надання допомоги. Проте встановлення максимального розміру допомоги та внесення змін щодо тривалості її виплати аж ніяк не відповідають інтересам частково безробітних, а спрямовані виключно на економію коштів.

Список використаних джерел:

1. Що відбувається з безробіттям? Державна служба зайнятості : веб-сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/publikaciya/shcho-vidbuvayetsya-z-bezrobittiam> (дата звернення: 01.03.2023).
2. Програма надання допомоги по частковому безробіттю вже працює. Державна служба зайнятості: веб-сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/novyna/programa-nadannya-dopomogy-po-chastkovomu-bezrobittyu-vzhe-pracyuye-yuliya-zhovtyak> (дата звернення: 28.02.2023).
3. Ключові результати дослідження стану та потреб українського бізнесу. CID. 2022. 08 серп. : веб-сайт. URL: <https://cid.center/key-results-of-the-study-of-the-state-and-needs-of-ukrainian-business/> (дата звернення: 27.02.2023).
4. Збитки, завдані українському бізнесу внаслідок російської агресії, оцінюються в \$13 млрд. KSE. 2023. 26 січ.: веб-сайт. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zbitki-zavdani-ukrayinskomu-biznesu-vnaslidok-rosiyskoyi-agresiyi-otsinyuyutsya-v-13-mlrd/> (дата звернення: 01.03.2023).
5. Безробіття в Україні в період повномасштабної війни. Національний інститут стратегічних досліджень: веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/bezrobittya-v-ukrayini-v-period-rovnomasshtabnoyi-viyny> (дата звернення: 01.03.2023).
6. Про затвердження бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на 2023 рік: постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2023 р. № 85. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-biudzhetu-fondu-zahalnooboviazkovoho-derzhavnoho-sotsialnoho-s85-310123> (дата звернення: 03.03.2023).
7. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану: Закон України від 21.04.2022 р. № 2220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2220-20#n54> (дата звернення: 27.02.2023).
8. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 04.03.2023).
9. Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю: постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 702. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2022-%D0%BF#n9> (дата звернення: 01.03.2023).
10. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI в редакції від 30.04.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17/ed20220430#Text> (дата звернення: 03.03.2023).

ЗМІСТ

РОЗБУДОВА ДЕРЖАВИ І ПРАВА:**ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ**

НАЗАРЕНКО О. А. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОСВІДОМОСТІ.....	3
ОМАРОВА А. А., ПІЛАТ О. В., ВАРЕНИК О. В. УКРАЇНА ЯК ЯДЕРНА ДЕРЖАВА.....	9
ОРЛЕНКО А. І. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ.....	16
ПРИЙМАЧЕНКО Д. В., МАСЛОВА А. Б., НОВИЦЬКА Н. Б. ІНСТИТУТ ПРИСЯЖНИХ ЯК ФОРМА ОПОСЕРЕДКОВАНОГО ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СУДДІВ.....	22
СЕРЕДЮК В. Ю. ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ ПРАВА В КОНТЕКСТІ ДОКТРИНАЛЬНИХ ПОГЛЯДІВ	29
СЛАВИЦЬКА А. К. МОНІТОРИНГ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	35
СОЛОМОНЮК О. Я. ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СУДОВОЇ ПРАВОТВОРЧОСТІ.....	41

ЦИВІЛІСТИКА

ОРЛОВА О. О. ПЕРСПЕКТИВИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	49
РЕВУЦЬКА І. Е., ХОХЛОВА І. В. РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ДИТИНИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄС: ПЕРЕДУМОВИ ТА ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ.....	55
СИНЕЛЬНИКОВ Є. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	64
СТАРОВІТ О. М. ІНСТИТУТ ПРИМУСОВОГО ЛІЦЕНЗУВАННЯ «ЗЕЛЕНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	70
ХОДИКО Ю. Є. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБ'ЄКТА РЕЧОВИХ ПРАВ НА ЧУЖУ РІЧ.....	77
ЦКАЛО В. І. ЗАСАДА ПРОПОРЦІЙНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ В УМОВАХ НОВЕЛІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	84
ЧЕРЕВАТЕНКО І. М., СМОЛЬСЬКА Я. В. «КАСАЦІЙНІ ФІЛЬТРИ» У КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ МАЛОЗНАЧНИХ СПРАВ.....	90
ЧЕРНЕГА В. М. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ТА НАУКИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА ЗА ЧАС ФУНКЦІОНУВАННЯ ОДНОЙМЕННОГО ЗАКОНУ.....	95

ЧУПРІЙ Д. Ю. ДО ПРОБЛЕМИ СПАДКУВАННЯ ПРАВА ЗАСНОВНИКА ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ.....	102
YURKEVYCH Yu. M., VOVK M. Z., ZAIATS O. S. THE CIVIL LAW REGULATION OF ORGANIZATIONAL FORMS OF ADVOCATORY ACTIVITY ALONG WITH THE FOUNDING LEGAL ENTITIES.....	114
ЯВТУШЕНКО О. В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В УКРАЇНІ.....	120
ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
БУРКА А. В. ДОПОМОГА ПО ЧАСТКОВОМУ БЕЗРОБІТТЮ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....	128
ЛУЦЕНКО О. Є. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА GDPR.....	134
ПОЛХОВСЬКА Н. М. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	142
СИДОРЕНКО А. С. ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ COVID-19 НА СУЧАСНИЙ РИНОК ПРАЦІ.....	148
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
МІХРОВСЬКА М. С. ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМ, АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ.....	154
МУЛИК О. Р. НАПРЯМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ ЯК СКЛАДОВІЙ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ.....	161
МУШЕНОК В. В., СИТНІЧЕНКО О. М. ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇХ ВЧИНЕННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	167
ПРОФАТІЛО К. В. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ З РЕГУЛЮВАННЯ АЗАРТНИХ ІГОР ТА ЛОТЕРЕЙ.....	174
СКОЧИЛЯС-ПАВЛІВ О. В. ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ВИЩИМ АНТИКОРУПЦІЙНИМ СУДОМ У СПРАВАХ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ.....	182
КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛІСТИКА	
ВАКУЛЕНКО А. Е. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПРИЯННЯ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМ ПІДРОЗДІЛАМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....	187
ГУРТІЄВА Л. М. СУД, ЯКИЙ ЗДІЙСНЮЄ СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ У ПЕРШІЙ ІНСТАНЦІЇ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ В КПК УКРАЇНИ.....	195

ДРОЗД О. Ю., СОРОКА Л. В. ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТРАТЕГІЧНИЙ КУРС ПРОТИДІІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	202
ДУФЕНЮК О. М. ДИСКУРС ПРО «ЗЛІ НАМІРИ» У ВИКОРИСТАННІ ПРАВА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: СУТНІСТЬ ДИСБАЛАНСУ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ПРОТИДІІ.....	208
ЖУКОВА В. І. ДО ПИТАННЯ РОЗГОЛОШЕННЯ СЛІДЧИМ ВІДОМОСТЕЙ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПІД ЧАС ВЗАЄМОДІЇ ІЗ КОНТРОЛЮЮЧИМ ОРГАНОМ.....	218
КИРИЧЕНКО О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТА ДОКАЗУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ ЗЛОВЖИВАННЯМ ВЛАДИ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ.....	227
КОГУТИЧ І. І., МАКСИМИШИН Н. М. АДВОКАТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ І КРИМІНАЛІСТИКА: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	244
КОЗАЧЕНКО А. О. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА ПІД ЧАС ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО ОКРЕМОЇ КАТЕГОРІЇ ОСІБ.....	254
КОСТАШ Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ ПІД ЧАС СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ І СПЕЦІАЛЬНОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ.....	262
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
БЕРДАЧ А. І., МАЦЕЛЮХ І. А. ФОРМУВАННЯ ТА ЗАКРІПЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В МІЖНАРОДНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ.....	269
КРУК Є. В. ОСОБЛИВОСТІ МІЖДЕРЖАВНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ПИТАННЯХ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	275
РЖЕВСЬКА В. С. ІДЕЯ ІМПЕРІЇ ЯК ЗАСОБУ ПІДТРИМКИ МИРУ У ТВОРАХ ДАНТЕ АЛІГ'ЕРІ.....	281
ФЕТЬКО Ю. І. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ.....	289

CONTENTS

DEVELOPMENT OF STATE AND LAW:

ISSUES OF THEORY AND CONSTITUTIONAL PRACTICE

NAZARENKO O. A. THEORETICAL AND LEGAL CHARACTERISTICS OF LEGAL AWARENESS..... 3

OMAROVA A. A., PILAT O. V., VARENYK O. V. UKRAINE AS A NUCLEAR STATE..... 9

ORLENKO O. I. SOME ASPECTS OF THE ADMINISTRATIVE COURTS' ACTIVITY IN UKRAINE.....16

PRYMACHENKO D. V., MASLOVA A. B., NOVYTSKA N. B. JURY INSTITUTE AS A FORM OF MEDIATED PUBLIC CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF JUDGES.....22

SEREDIUK V. Yu. THEORY OF HISTORICAL INTERPRETATION OF LEGAL NORMS IN THE CONTEXT OF DOCTRINAL VIEWS..... 29

SLAVYTSKA A. K. MONITORING AS A FORM OF CONTROL OVER ENSURING THE IMPLEMENTATION OF THE ANTI-CORRUPTION POLICY.....35

SOLOMONIUK O. Ya. HISTORIOGRAPHY OF THE STUDY OF JUDICIAL LAW-MAKING..... 41

CIVILISTICS

ORLOVA O. O. PROSPECTS OF UKRAINE'S ACCESS TO THE EUROPEAN UNION..... 49

REVUTSKA I. E., KHOKHLOVA I. V. REGULATION OF CHILDREN'S RIGHTS UNDER EU LEGISLATION: PREREQUISITES AND BASIC PRINCIPLES.....55

SYNELNYKOV Ye. V. SOME ASPECTS OF RESOLVING DISPUTES ABOUT DETERMINING THE PLACE OF RESIDENCE OF A MINOR CHILD DURING MARTIAL LAW.....64

STAROVIT O. M. INSTITUTE OF COMPULSORY LICENSING OF "GREEN" TECHNOLOGIES: PROBLEMS AND PROSPECTS FOR UKRAINE 70

KHODYKO Yu. E. LEGAL REGIME OF OBJECT OF RIGHT IN RE ALIENA 77

TSIKALO V. I. THE PRINCIPLE OF PROPORTIONALITY IN EXERCISE OF THE RIGHTS OF ECONOMIC PARTNERSHIPS PARTICIPANTS IN THE CONDITIONS OF CORPORATE LEGISLATION AMENDMENT 84

CHEREVATENKO I. M., SMOLSKA Ya. V. CASSATION FILTERS IN THE CONTEXT OF FUNCTIONING OF THE INSTITUTE OF SMALL CLAIMS.....90

CHERNEHA V. M. DEVELOPMENT OF LEGISLATION AND PRIVATE INTERNATIONAL LAW STUDIES WHILE LIKE-NAMED LAW REMAINS IN FUNCTIONING.....95

CHUPRII D. Yu. TO THE PROBLEM OF INHERITING THE FARM FOUNDER'S RIGHT TO THE LAND.....102

YURKEVYCH Yu. M., VOVK M. Z., ZAIATS O. S. THE CIVIL LAW REGULATION OF ORGANIZATIONAL FORMS OF ADVOCATORY ACTIVITY ALONG WITH THE FOUNDING LEGAL ENTITIES.....	114
YAVTUSHENKO O. V. PROBLEMS AND PROSPECTS OF LEGAL REGIME OF UNMANNED AERIAL VEHICLES IN UKRAINE.....	120
 <i>EMPLOYMENT LAW, SOCIAL SECURITY LAW</i>	
BURKA A. V. PARTIAL UNEMPLOYMENT BENEFIT: A COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS.....	128
LUTSENKO O. Ye. LEGAL REGULATION OF THE PROTECTION OF PERSONAL DATA OF EMPLOYEES UNDER THE GDPR.....	134
POLKHOVSKA N. M. GUARANTEES OF THE ACTIVITY OF TRADE UNIONS OF LAW ENFORCEMENT OFFICERS	142
SYDORENKO A. S. THE IMPACT OF THE NEGATIVE CONSEQUENCES OF COVID-19 ON THE MODERN LABOR MARKET.....	148
 <i>ADMINISTRATIVE LAW AND ADMINISTRATIVE PROCEDURE, INFORMATION LAW</i>	
MIKHROVSKA M. S. THE CONCEPT OF HUMAN-CENTEREDNESS, ADMINISTRATIVE LAW AND E-GOVERNMENT.....	154
MULYK O. R. DIRECTIONS OF CORRUPTION PREVENTION IN THE DEFENSE-INDUSTRIAL COMPLEX AS PART OF THE SPHERE OF NATIONAL SECURITY AND DEFENSE OF UKRAINE	161
MUSHENOK V. V., SYTNICHENKO O. M. OFFENSES AND RESPONSIBILITY FOR THEIR COMMISSION IN THE SPHERE OF ECONOMIC ACTIVITY.....	167
PROFATILO K. V. DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ADMINISTRATIVE-LEGAL BASIS OF THE COMMISSION FOR THE REGULATION OF GAMBLING AND LOTTERIES.....	174
SKOCHYLIAS-PAVLIV O. V. REALIZATION OF ADMINISTRATIVE JUSTICE BY THE HIGH ANTI-CORRUPTION COURT IN CASES ON THE APPLICATION OF SANCTIONS.....	182
 <i>CRIMINAL PROCEDURAL LAW AND FORENSIC SCIENCE</i>	
VAKULENKO A. E. LEGISLATIVE REGULATION OF THE ASSISTANCE OF CITIZENS TO THE OPERATIONAL UNITS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE DURING THE COUNTERACTION TO CRIMINAL OFFENSES.....	187
HURTHIEVA L. M. THE COURT CONDUCTING JUDICIAL PROCEEDINGS IN THE FIRST INSTANCE: CERTAIN ASPECTS OF REGULATION IN THE CPC OF UKRAINE.....	195
DROZD O. Yu., SOROKA L. V. THE IMPACT OF THE WAR IN UKRAINE ON THE EUROPEAN STRATEGIC COURSE AGAINST HUMAN TRAFFICKING... 	202

DUFENIUK O. M. DISCOURSE ON “EVIL INTENTIONS” IN THE USE OF RIGHTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS: THE ESSENCE OF THE IMBALANCE AND THE CONCEPTUAL MODEL OF COUNTERMEASURES.....	208
ZHUKOVA V. I. ON THE ISSUE OF DISCLOSURE OF PRE-JUDICIAL INVESTIGATION INFORMATION BY THE INVESTIGATOR DURING INTERACTION WITH THE CONTROLLING AUTHORITY.....	218
KYRYCHENKO O. V. FEATURES OF THE SUBJECT OF PROOF IN CRIMINAL PROCEEDINGS ON CRIMINAL OFFENSES RELATED TO ABUSE OF POWER OR OFFICIAL POSITION.....	227
KOGUTYCH I. I., MAKSYMUSHYN N. M. ADVOCACY AND FORENSICS: METHODOLOGICAL ASPECT.....	244
KOZACHENKO A. O. PECULIARITIES OF THE PROSECUTOR’S CRIMINAL-PROCEDURAL ACTIVITIES WHEN REPORTING SUSPICIONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS AGAINST A SEPARATE CATEGORY OF PERSONS.....	254
KOSTASH N. V. PECULIARITIES OF ENSURING ACCESS TO JUSTICE DURING SPECIAL PRE-TRIAL INVESTIGATION AND SPECIAL TRIAL.....	262
 <i>INTERNATIONAL LAW</i>	
BERDACH A. I., MATSELIUKH I. A. FORMATION AND CONSOLIDATION OF GENDER EQUALITY IN INTERNATIONAL LEGISLATION.....	269
KRUK Ye. V. PECULIARITIES OF INTERSTATE COOPERATION IN MATTERS OF CIVIL RESPONSIBILITY FOR THE COMMISSION OF A CORRUPTION OFFENSE.....	275
RZHEVSKA V. S. THE IDEA OF THE EMPIRE AS MEANS OF PEACE MAINTENANCE IN THE WORKS OF DANTE ALIGHIERI.....	281
FETKO Yu. I. LEGAL BASIS OF CROSS-BORDER COOPERATION OF UKRAINE AND THE VYSHEGRAD GROUP STATES.....	289

ПРАВО 2 ● 2023
І СУСПІЛЬСТВО

Науковий
журнал

Науковий журнал Виходить шість разів на рік

Українською та англійською мовами

Підписано до друку 28.04.2023 р. Формат 70x100/16. Папір офсетний. Замовлення 0423/273.
Обл.-вид. арк. 24,27. Ум. друк. арк. 22,42. Наклад 300 прим. Ціна договірна.

ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»
49046, м. Дніпро, вул. Орловська, 1-Б, т. (056) 371-51-42

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.